

24.4.2018

Toimintakertomus 2017

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry (Helsy) toimii luonnon monimuotoisuuden ja ekologisen kestävyuden säilyttämiseksi sekä elinympäristön viihtyisyyden lisäämiseksi Helsingissä ja Helsingin kaupungin omistamilla alueilla. Helsy on Suomen luonnonsuojeluliiton (SLL) Uudenmaan piirin sekä Natur och Miljön (NoM) suurin paikallisyhdistys. Vuosi 2017 oli Helsyn 47. toimintavuosi. Vuoden toiminnassa korostuivat kaavoitukseen vaikuttaminen sekä vilkas retki- ja tapahtumatoiminta.

Toimintaa toteutettiin vaikuttamalla muun muassa Helsingin kaupungin kaavoitukseen ja viheraluesuunnitteluun. Helsy tuotti tietoa ympäristöstä ja luonnosta sekä kuntalaisille että viranomaisille. Yhteistyötä tehtiin muiden yhdistysten sekä kaupungin poliittisten päättäjien ja viranomaisten kanssa.

Yhdistys tarjosi kaikille avointa, luonnon- ja ympäristönsuojelua edistävää luontoharrastustoimintaa. Toiminta käsitti muun muassa retkiä, luentoja, jäsentapaamisia ja talkoita. Luontoharrastustoiminnalla pyrittiin myös hankkimaan uusia jäseniä yhdistykselle. Yhdistyksen käytännön toimintaa pyörittivät hallituksen ohjauksessa toimintaryhmät: retki-, tapahtuma-, tiedotus-, kaava- ja metsäryhmät sekä leppäkerho. Lisäksi Torpalla on oma toimikuntansa.

Yhdistyksen hallituksen kokoukset olivat avoimia kaikille jäsenille. Helsyllä oli vuoden 2017 aikana osa-aikainen järjestösihteeri, joka työskenteli Suomen luonnonsuojeluliiton toimistolla.

Jäsenet ja edustukset

Yhdistyksen Suomen luonnonsuojeluliittoon rekisteröityjen maksaneiden varsinaisten jäsenten lukumäärä oli vuoden 2017 joulukuussa 4491 (vuonna 2016 heitä oli 4491) ja perhejäsenten 227 (vuonna 2016 perhejäseniä oli 203). Opiskelijajäsenmaksua maksavien määrä oli 323 (määrä oli 246 vuonna 2016). Natur och Miljöhön rekisteröityjä maksaneita varsinaisia henkilöjäseniä oli vuoden 2017 lopussa 135 (vuonna 2016 heitä oli 143).

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin (SLL-UP) hallituksessa yhdistystä edustivat vuonna 2017 varsinaisena jäsenenä Antti Halkka ja varajäsenenä Mia Holopainen. Yhdistyksen hallituksen valtuuttamat edustajat osallistuivat SLL:n Uudenmaan piirin kevät- ja syyskokouksiin. SLL:n liittovaltuustossa toimi varsinaisena jäsenenä Mikko Niskasaari ja varajäsenenä Anneli Mikkonen.

Helsy kuului yhteisöjäsenenä Hyötykasviyhdistys ry:hyn, Ikimetsän ystävät ry:hyn sekä Kaisaniemen kasvitieteellisen puutarhan ystävät ry:hyn. Lisäksi Sirkku Manninen oli Helsyn edustajana Helsingin kaupungin luonnonhoidon työryhmässä, jonka tavoitteena on kehittää Helsingin viheralueiden hoitoa ja suunnittelua etenkin monimuotoisuuden ja moniarvoisuuden huomioinnin osalta. Helsy on osakkaana Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus Oy:ssä sekä Lumituuli Oy:ssä.

24.4.2018

Hallinto ja talous

Vuonna 2017 yhdistyksen hallitus kokoontui 9 kertaa ja piti kaksi sähköpostikokousta. Kevätkokous järjestettiin 25.4.2017 Tieteiden talolla. Ennen kokousta *Kotipihan valtaajat* -kirjan tekijät Markus Seppälä ja Miia Jauni pitivät esitelmän haitallisista vieraslajeista. Syyskokous oli 14.11.2017 Tieteiden talolla. Ennen kokousta *Helsingin muuttuva luonto* -kirjan kirjoittaja Antti Koli esitteli luontokuviaan.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen hallitus ja toimihenkilöt vuonna 2017:

<i>Puheenjohtaja</i>	Jarmo Nieminen
<i>Varsinaiset jäsenet</i>	Antti Halkka (varapuheenjohtaja) Mika Välipirtti Johanna Kare-Haavisto Kaija Niskanen Eronnut 18.10. Mikko Niskasaari Mirja Reijonen
<i>Varajäsenet</i>	Sanna Käyhkö Christina Lindén Sirkku Manninen Tanja Pelkonen Anna Nyman Marjaana Grönroos
<i>Järjestösihteeri</i>	Marja Rintala
<i>Taloudenhoitaja</i>	Lisbeth Taunula
<i>Toiminnantarkastajat</i>	Anneli Mikkonen ja Tapani Veistola
<i>Varatoiminnantarkastajat</i>	Sari Hartonen ja Jarmo Kalanti

Yhdistyksen määräaikaisena järjestösihteerinä toimi Marja Rintala. Rintalan työaika oli 28 tuntia viikossa. Järjestösihteerin työtehtäviin kuuluivat muun muassa hallituksen sihteerinä toimiminen, ulkoinen ja sisäinen tiedotus, hallinnolliset tehtävät sekä osallistuminen yhdistyksen tapahtumien ja retkien suunnitteluun ja toteutukseen sekä mielipiteiden ja lausuntojen laadintaan. Hallitus teki päätöksen uuden järjestösihteerin palkkaamisesta vuoden 2018 alusta, koska Marja Rintala siirtyi muihin tehtäviin.

Yhdistyksen tuloista suurin osa muodostui jäsenmaksuista. Suomen luonnonsuojeluliitto antoi 445 euroa tukea jäsenhankintaan. Avustus käytettiin Maailma kylässä -festivaalin järjestelyihin. Helsingin kaupungin ympäristölautakunta myönsi avustusta 6 000 €. Avustus käytettiin helsinkiläistä luonnonsuojelua edistäviin ja helsinkiläisten luonto-osaamista lisääviin toimenpiteisiin, etenkin yleisöretkien järjestämiseen.

24.4.2018

Tapahdumat ja teemapäivät

Helsy toimi seuraavissa tilaisuuksissa joko järjestäjänä tai osallistujana:

- 4.2. Sukella talveen – 100 luontohelmeä Narinkkatorilla yhteistyössä Uudenmaan piirin kanssa (Marja Rintala)
- 4.2. Sukella talveen –100 luontohelmeä tutustuminen kaupunkiluonnon saloihin Lauttasaarella (Christina Lindén)
- 6.–9.4. Oma koti -messut (Marja Rintala)
- 25.4. Helsyn kevätkokous
- 2.5. Uusien ilta Rikhardinkadun kirjastossa (Johanna Kare-Haavisto, Jarmo Nieminen ja Mirja Reijonen)
- 5.5. Kulttuuri puhdistaa ympäristöä – Töölönlahden siivoustalkoot yhteistyössä Suomen luonnonsuojeluliiton kanssa (Marja Rintala)
- 26.–28.5. Maailma Kylässä -festivaali yhteistyössä Uudenmaan piirin kanssa (Marja Rintala)
- 5.6. Maailman ympäristöpäivä Jokipolkukävelynä Kannelmässä (Christina Lindén)
- 17.6. Luonnonkukkien päivä Keskuspuiston Paloheinässä (Christina Lindén)
- 26.8. Luonnonsuojeluliiton ja Uudenmaan piirin Luontohelmijuhla Keskuspuistossa (Marja Rintala) ja Helsyn panoksena kasviretki Laaksoon (Christina Lindén)
- 11.9. Euroopan kulttuuriympäristöpäivien retki Stansvikiin (Mirja Reijonen)
- 8.10. Hiljan päivän retki Valkmusaan (Harri Nygren)
- 14.11. Helsyn syyskokous
- 2.12. Vapaaehtoistoiminnan messut (Marja Rintala ja Mirja Reijonen)

Retket ja luontoharrastus

Suomi 100 -juhlavuoden kunniaksi retkiryhmä järjesti normaalia enemmän eli yhteensä 64 kaikille avointa retkeä. Osallistujia oli noin 1 200. Lukuun sisältyvät myös lepakkoretket, syys- ja kevätkokousesitelmät, jättipalsamin kitkennät ja Talosaaren Torpan talkoot, jotka järjestettiin yhdessä Torppatoimikunnan kanssa. Helsyn oma, Suomi 100 -retkien teema oli Historia ja luonto. Kohteina olivat Kuninkaansaari, Santahamina, Vallisaari, Länsimäen linnoitekalliot ja Talosaaren Torppa.

Suomen luonnonsuojeluliiton Suomen 100 luontohelmeä -kampanjan kohteista tehtiin Luonnonkukkien päivän retki Keskuspuiston Paloheinään, uinti- ja vaellusretki Pohjan–Kiskon järviylängölle, kasviretki Keskuspuiston Laaksoon ja lintu- ja luontoretki Porkkalan yhteisömetsiin.

Vuodesta 2016 Helsy on järjestänyt ainakin yhden Euroopan kulttuuriympäristöpäivien teemaan sopivan retken. Sellainen oli syyskuinen Kulttuuri- ja luontoretki Stansvikiin.

Helsyn lepakkokerho järjesti kolme lepakkoretkeä, joihin osallistui runsaat sata henkeä. Kauden ennätys, 80 osallistujaa, saatiin Kivinokan lepakkoretkellä. Uusikylän mökkiläisten järjestämä Stansvikin retki kiri kakkoseksi 54:llä

24.4.2018

osallistujalla. Yli 40 osallistui seuraaviin: Bongaa Linnunrata Suomenlinnassa, Valkmusan kansallispuisto, talvinen kävely Tähtitorninmäeltä Eiraan, pöllö- ja tähtiretki vaeltamalla Vuosaaresta Talosaareen ja Luonnonkukkien päivä Paloheinässä. Osallistujamäärältään rajoitettujen retkien kestoosuus on ollut Santahaminan talviretki, jota suuren kysynnän vuoksi järjestettiin kaksi.

Jättipalsamin kitkentätalkoita oli yhteensä 15. Helsy on ollut pioneeri jättipalsamien kitkennän järjestäjänä. Kitkennät alkoivat jo vuonna 2005 Lauttasaareissa Christina Lindénin johdolla. Herttoniemessä vuonna 2010 alkaneet kitkennät jatkuivat Riitta Malveen johdolla yhteistyössä Herttoniemen siirtolapuutarhan ja Herttoniemi-seuran kanssa. Vuosaaren Uutelassa vuonna 2012 alkaneet kitkennät jatkuivat Pirkko Toivasen johdolla. Uusi kitkentäpaikka syntyi Malmille, jossa Minna Mäkinen käynnisti talkoot yhdessä Malmi-Seuran kanssa.

Christina Lindén piti 17.8. tunnin esitelmän vieraslajeista WWF:n heidän Green Office -verkostolleen järjestämässä toimintapäivässä Rastilassa. Esityksen jälkeen kitkettiin jättipalsamia samalta alueelta Vartiokylänlahden uimarannan lähistöltä kuin edelliselläkin vuonna.

Retkien järjestämisessä tärkeitä olivat yhteistyökumppanit. Kumppanuus syntyi yleensä siten, että Helsyltä joko pyydettiin jonkin retken järjestämistä tai Helsy itse pyysi jotakin organisaatiota mukaan. Retkitarjonta monipuolistui, tiedotuskanavia saatiin lisää ja varsinkin kaupunginosayhdistykset toivat mukanaan paikallistuntemusta. Vuoden aikana yhteistyökumppaneita olivat Helsingin reumayhdistys, Helsingin loma- ja virkistysyhdistys, Helsinki Wildfoods, Herttoniemi-Seura ja Herttoniemen siirtolapuutarha, Kirkkonummen ympäristöyhdistys, Kivinkalalaiset, Malmi-Seura, Mellunmäki-Seura, Oulunkylä-Seura, Raseborgs natur, Raaseporin luonto, Sibbo Naturskyddare–Sipoon luonnonsuojelijat, Siltämäki-Suutarila-Seura, SLL Uudenmaan piiri, SLL Vantaa, Tringa, Ursa, Uusikylän mökkiläiset ja kylän 60-vuotisjuhlaa valmisteleva ryhmä, Vartiosaari-Seura ja Vuosaari-Seura.

Tiedotus

Helsyn pääasialliset tiedotuskanavat olivat Helsyn kotisivut, Facebook, Helsyblogi, toimintaryhmien sähköpostilistat sekä tilaajaperusteinen sähköinen uutiskirje Helsyviesti. Helsy tiedotti toiminnastaan myös kerran vuodessa ilmestyvässä City-Huuhkaja -jäsenlehdessä, kattojärjestöjensä tiedotuskanavissa internetissä ja neljä kertaa vuodessa ilmestyvässä Luonnonsuojelija-lehdessä. Näiden lisäksi retkiryhmä kokosi erillisen Retkikalenterin, jota jaettiin tapahtumissa sekä kirjastoissa ja joka oli saatavilla myös Helsyn kotisivuilla. Helsyn tiedotuksen suunnittelusta ja toteutuksesta huolehti tiedotusryhmä ja järjestösihteeri hallituksen ohjauksessa.

Helsy perusti yhdessä Espoon ja Vantaan yhdistysten kanssa toimituskunnan vastaamaan City-Huuhkaja -lehden ilmestymisestä, markkinoinnista ja toimituksellisista asioista. Vantaan, Espoon ja Helsingin yhteinen jäsenlehti ilmestyi huhtikuussa 2017 päätoimittajanaan Johanna Kare-Haavisto ja toimitussihteerinä Anna Nyman. Lehteä varten palkattiin taittaja Tanja Pelkonen. Syksyllä aloitettiin vuoden 2018 City-Huuhkajan suunnittelu.

24.4.2018

Suuren suosion saaneesta Helsyn Jokipolku Mätäjoenlaakso -luontopolkuesitteestä ilmestyi toukokuussa 2017 kolmas painos. Esitettä painettiin 2000 kappaletta.

Yhtenä tiedotusvälineenä toimi oma blogi (www.helsy.fi/blogi), jossa Helsyn hallituksen jäsenet, aktiivit sekä ulkopuoliset kirjoittajat käsittelivät Helsyn ja pääkaupunkiseudun ympäristöön ja luontoon liittyviä asioita. Retkiryhmän jäsenet laativat kuvitettuja retkikertomuksia. Blogissa julkaistiin yhteensä 3 juttua.

Sähköiseen uutiskirjeeseen, Helsyviestiin, koottiin luontoon ja kaupunkiin liittyviä ajankohtaisia tapahtumia SLL:n toimijoilta, muilta yhdistyksiltä, kaupungin toimijoilta sekä muutamilta valtion laitoksilta. Helsyviesti oli luettavissa verkkosivulta (www.helsy.fi/helsyviesti), mikä toimi myös arkistona. Helsyviesti ilmestyi heinäkuuta lukuun ottamatta joka toinen perjantai, yhteensä 23 kertaa ja se lähetettiin noin tuhannelle sen tilanneelle. Uutiskirjeen kokosi ja toimitti järjestösihteeri.

Helsyn kotisivuille (www.helsy.fi) päivitettiin muun muassa tapahtumia ja retkiä sekä kannanottoja. Päivityksestä huolehti pääosin järjestösihteeri. Myös Helsyn Facebook-sivuilla (www.facebook.com/SLLHelsy) tiedotettiin tulevista tapahtumista ja ajankohtaisista luontoon liittyvistä uutisista. Vuoden lopussa Facebook-tykkäyksiä oli 1677 ja seuraajia 1626.

Kannanotot ja lausunnot

Yhdistyksen maankäyttö- ja luonnonsuojelutyön tavoitteena on edistää alkuperäisluonnon suojelua ja säilymistä Helsingin alueella sekä kaupungin omistamilla mailla muissa kunnissa. Kohteiksi luetaan muun muassa metsät, rannat, kalliot ja vesistöt sekä perinnebiotoopit, uusioympäristöt että ekologiset yhteydet.

Helsyssä tavoitetta edistää kaava- ja metsäryhmä, joka vuoden aikana seurasi ajankohtaisia kaavoitusasioita, kuten Helsingin yleiskaavaehdotusta, teki maastokäyntejä kriittisille kaava-alueille sekä toimi keskeisessä roolissa yhdistyksen kaavamielipiteiden valmistelussa. Toimintaryhmä pyrki vaikuttamaan erityisesti niihin kaavoihin, jotka kohdistuivat monimuotoisuuden ja virkistyskäytön kannalta tärkeille alueille. Helsy teki kaavoitukseen, luonnonsuojeluun sekä kaupunkimetsänhoitoon liittyvissä asioissa yhteistyötä Uudenmaan piirin, erityisesti piirin suojeluasiantuntijoiden Keijo Savolan ja Tapani Veistolan kanssa.

Vuonna 2017 Helsy jätti yhteensä 19 lausuntoa, mielipidettä, muistutusta, valitusta tai muuta kirjallista kommenttia kaavoitus- tai muista luonnon- ja ympäristön- suojeluun liittyvistä hankkeista. Merkittävimpänä kannanottona Helsy jätti yhdessä Uudenmaan piirin kanssa valituksen yleiskaavasta korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Lausunnot löytyvät Helsyn kotisivuilta osoitteesta www.sll.fi/uusimaa/helsy/kannanotot.

24.4.2018

Torppa

Yhdistyksen käytössä on noin vuonna 1890 rakennettu Torppa-niminen huvila Talosaassa Östersundomin Natura-lintulahtien alueella. Yhdistys vuokrasi Torpan, joka alun perin on ollut osa Talosaaren kartanoa, Helsingin kaupungilta vuonna 1986. Torpalle ja sen lähimaastoon järjestetään Helsyn retkiä, joiden osallistujille tarjotaan mahdollisuus myös yöpyä Torpalla.

Vuosi 2017 oli Torpan 31. toimintavuosi. Toiminta jatkui edellisten vuosien tapaan. Retkiryhmän Torpalle järjestämästä neljästä retkestä suosituin oli helmikuun pöllö- ja tähtiretki, 45 henkeä, sekä tammikuinen Lintulauta ja avoimet ovet Torpalla -tapahtuma, 18 osallistujaa. Jäseniä on yöpynyt Torpalla sekä Helsyn järjestämällä että omilla luontoretkillä.

Vuoden tärkeimmät kunnostustoimet olivat kaivon korjaus, sekä pusikoiden laaja raivaus Torpan pihapiirin ympäriltä, ja erityisesti rannasta. Raivauksella avattiin näkymät Torpvikenille, joka on erityisesti vesilintujen muuttoaikainen levähdysalue, ja jossa saalistavat säännöllisesti kalasääski, ruskosuohaukka ja merikotka. Marraskuussa kaupunki kaatoi, yhdistyksen pyynnöstä, talon länsipäädystä sitä varjostaneita suuria vaahteroita ja koivuja. Yhdistys sai rungot, ja Torpan historian suurin polttopuusavotta aloitettiin saman tien.

Historiallisen paikan ylläpidon sivutuotteena Helsy huolehtii Torpalla koko Talosaaren laajan ulkoilualueen palveluinfrastruktuurista. Torpan aktiivit ovat perinteisesti vastanneet Talosaaren ulkoilualueen siisteydestä keräämällä ja kuljettamalla pois roskat. Talosaaren ulkoilureitti kulkee Torpan pihan läpi ja tuo ulkopuolisia retkeilijöitä nauttimaan eväitään grillipaikalle, keinuun ja kuistille. Kuistilla sijaitsee Helsyn Infopiste, josta ohikulkijat saavat materiaalia ja voivat lukea seinällä olevia kirjoituksia sekä tutkia karttoja. Torppatoimikunta ylläpitää myös ulkoilualueen ainoaa puuseetä.